

KLAGANDE

Daniel Bergman, 760922-9310

MOTPART

Region Norrbotten

ÖVERKLAGAT BESLUT

Fullmäktige i Region Norrbottens beslut den 23–24 november 2022, § 162

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), KL; nu fråga om inhibition

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller yrkandet om inhibition och förordnar att regionfullmäktiges beslut, § 162, angående att mandatperioden för ledamöter och ersättare i regionstyrelsen ska vara 2022-12-01 – 2026-11-30 tills vidare inte ska gälla.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Fullmäktige i Region Norrbotten beslutade vid sammanträde den 23-24 november 2022 under § 162 om val av revisorer, nämnder, beredningar m.m. Beslutet innefattade bl.a. ett beslut om att mandatperioden för regionstyrelsen ska vara den 1 december 2022 till den 30 november 2026.

Daniel Bergman yrkar att beslutet avseende § 162 ska upphävas samt att det ska inhiberas. Han anför i huvudsak följande. Frågan om ändrad mandatperiod har inte tillkännagivits i kallelsen eller i dagordningen till regionfullmäktige eller på regionens anslagstavla, utan lyftes av en ledamot vid sittande sammanträde när frågan om val till styrelsen behandlades. Enbart att val av ledamöter skulle genomföras har tillkännagivits. År 2018 valdes ledamöterna i styrelsen för en mandatperiod från den 1 januari 2019 till den 31 december 2022. Det innebär att de redan sittande ledamöternas mandatperiod inte har gått ut den 1 december 2022.

Region Norrbotten anser att begäran om inhibition ska avslås och anför i huvudsak följande. Fullmäktige sammanträdde den 23–24 november 2022. Detta var den nyvalda fullmäktiges första sammanträde efter valet. Vilka ärenden som skulle behandlas tillkännagavs på regionens officiella anslagstavla. Enligt tillkännagivandet skulle ärendet ”val av revisorer, nämnder, beredningar m.m.” behandlas. Avseende valärendet skickades inte några ytterligare handlingar än kallelsen till samtliga ledamöter. Det skickades dock ut ett nomineringsunderlag till gruppledarna för respektive parti i fullmäktige och till de partiernas officiella e-postadresser. Nomineringsunderlaget låg till grund för valberedningens förslag till beslut i valärendet som presenterades för fullmäktige. Av detta framgick en tjänstgöringsperiod för respektive nämnd/bolag m.m. I det underlag som skickades till partierna inför fullmäktige framgick därmed att det ingick tjänstgöringsperioder i valärendet. Under sammanträdet framställdes yrkande om att styrelsens mandattid skulle vara från den 1 december 2022 till

den 30 november 2026 istället för från den 1 januari 2023 till den 31 december 2026.

Det är naturligt att det ingår en mandattid när ledamöter väljs. Regionen förmedlade därmed en rättvisande bild genom att benämna ärendet ”val av revisorer, nämnder, beredningar m.m.”. I och med att tjänstgöringsperioder dessutom ingick i det nomineringsunderlag som samtliga partier haft tillgång till och fyllt i inför fullmäktige var det vidare tydligt för samtliga ledamöter att tjänstgöringsperioder ingick i valärendet. Regionen har därmed inte brutit mot 5 kap. 13 § eller 15 § KL genom att ta ställning till mandattiderna i ärendet.

Den politiska majoriteten i styrelsen är inte längre densamma som i fullmäktige. I och med valet av nya ledamöter till styrelsen upphörde den tidigare styrelsens förtroendeuppdrag. Eftersom beslutet fattats det år då val av fullmäktige har hållits i hela landet fanns inte heller något beredningstvång innan beslutet. Regionen ger in kallelse till sammanträdet den 23–24 november 2022, nomineringsunderlag, delegationsordning samt vidaredelegation.

Regionstyrelsens nästa sammanträde kommer att hållas den 7 december 2022.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

Ett överklagat beslut ska upphävas, om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller beslutet annars strider mot lag eller annan författning (13 kap. 8 § KL).

Om ett fel har saknat betydelse för ärendets utgång, behöver beslutet inte upphävas. Detsamma gäller om beslutet har förlorat sin betydelse till följd av senare inträffade förhållanden (13 kap. 9 § KL).

Ordföranden ska tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännages på kommunens eller regionens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen (5 kap. 13 § KL).

Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas (5 kap. 15 § KL).

Ett beslut som kan överklagas enligt bestämmelserna om laglighetsprövning i 13 kap. KL får verkställas innan det fått laga kraft om inte särskilda skäl talar mot det (13 kap. 14 § KL).

Enligt 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) får domstol som ska pröva ett överklagande besluta att det överklagade beslutet, om det annars skulle gälla omedelbart, tills vidare inte ska gälla och även i övrigt besluta rörande saken.

Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat följande. En bedömning av om inhibition bör meddelas i ett mål om laglighetsprövning måste grundas på ett preliminärt ståndpunktstagande till frågan huruvida det överklagade beslutet är olagligt eller ej enligt de av klaganden åberopade omständigheterna. Inhibition bör komma ifråga endast om starka skäl talar för att beslutet är olagligt och förbudet är ägnat att förhindra att ett allmänt eller enskilt intresse åsamkas beaktansvärd skada (se RÅ 1986 ref. 7).

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att tillkännagivandereglerna i kommunallagen har sin bakgrund i starka kommunaldemokratiska intressen av att såväl fullmäktiges ledamöter som regioninvånarna får god information om vad som ska avhandlas på fullmäktiges sammanträden. Tillkännagivandet om fullmäktiges sammanträde ska innehålla uppgift om de ärenden som ska behandlas. Regioninvånare och fullmäktigeledamöter ska direkt av tillkännagivandet kunna läsa ut vad som ska behandlas vid ett sammanträde (se bl.a. RÅ 1990 ref. 18). Det aktuella ärendet under § 162 har i föredragningslistan och i kallelsen rubriken ”Val av revisorer, nämnder, beredningar m.m.”. Enligt förvaltningsrättens bedömning återspeglar inte rubriken i kallelsen att frågan om ändring av regionstyrelsens mandatperiod skulle avhandlas. Av nomineringsunderlaget framgår inte heller med tillräcklig tydlighet att frågan om styrelsens mandatperiod skulle behandlas vid sammanträdet. Annat har i målet vidare inte framkommit än att nomineringsunderlaget inte ingick i den information som gjorts tillgängligt för regioninvånarna före sammanträdet.

Med hänsyn till ovanstående bedömer förvaltningsrätten att starka skäl talar för att de grundläggande kraven i 5 kap. 13 och 15 §§ KL inte varit uppfyllda. Felet kan enligt domstolens bedömning inte antas ha saknat betydelse för ärendets utgång. Det är vidare enligt rättens mening fråga om en sådan situation där ett allmänt intresse kan åsamkas beaktansvärd skada om det aktuella beslutet verkställs. Det är vidare upplyst om att regionstyrelsens nästa sammanträde kommer att hållas den 7 december 2022 varför ett beslut i frågan inte kan avvaktas.

Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att regionfullmäktiges beslut, §162, angående att mandatperioden för ledamöter och ersättare i regionstyrelsen ska vara 2022-12-01 – 2026-11-30 tills vidare inte ska gälla.

Daniel Bergmans yrkande ska därför bifallas. Förvaltningsrätten kommer senare att avgöra målet slutligt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Jenny Sandell
rådman

Lavin Sayfoor har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.